

Om ammunitionsfremstilling og engelske pubbers åbningstider

Indledning

I min artikel Uniformspostkort - Army Ordnance Corps omtalte jeg de mange kvindelige ammunitionsarbejdere, der under ofte vanskelige vilkår fremstillede de enorme mængder af ammunition, som blev efterspurgt fra fronten.

Som et interessant apropos hertil kan det nævnes, at nutidens engelske og walisiske åbningstider for pubberne indtil for nylig tog afsæt i en lovgivning fra Første Verdenskrig, hvor man ville søge at sikre sig mod, at bl.a. ammunitionsarbejdere mødte berusede op på arbejde.

Tidsrummet for udskænkning af alkohol begrænses

Det engelske parlament vedtog den 8. august 1914 "*The Defence of the Realm Act*" (= Lov om Rigets Forsvar), som bl.a. regulerede pressefriheden, indførte brevrensning samt gav regeringen udvidede beføjelser til at sætte landets økonomi på krigsfod.

Allerede i oktober 1914 blev pubbernes åbningstid i London beskåret, og i oktober 1915 blev der taget yderlige skridt til at minimere mulighederne for at indtage alkohol - åbningstiderne blev endnu kortere og det blev også forbudt at købe alkohol til andre (= give omgange).

Hensigten var at sikre, at den vitale våben- og ammunitionsproduktion, hvis produktionskapacitet ved krigens slutning talte mere end 3 millioner kvinder og mænd samt mere end 20.000 fabrikker, led mindst muligt skade på grund af beruselse.

Kvindelige ammunitionsarbejdere

Engelske kvinder fremstiller ammunition, ca. 1916.

Kortet er nr. 9 i en samtidig serie udgivet til støtte for salget af krigsobligationer. Kampagnens tema *Feed the Guns with War Bonds* er trykt på bagsiden.

Tegningen formidler et indtryk af meget velordnede forhold; teksten på bagsiden understreger også, at motivet er fremstillet i overensstemmelse med *Ministry of Information*.

Senere udvikling

Fra forskellig side anføres det dog også, at forholdsreglerne kunne være en imødekommelse af politisk indflydelsesrige afholdsbevægelser, med hvilke den første ammunitionsminister, og senere premierminister, Lloyd George, sympatiserede. Man ville bl.a. fremme folkesundheden ved at beskytte "de lavere klasser" mod "alkoholens svøbe", jævnfør også den senere udvikling i USA i forbindelse med Forbudstiden. Lobbyarbejde er på ingen måde en nutidig foreteelse...

Emnet er - og har længe været - genstand for en til tider hed debat i England, hvor den nyeste udvikling (2005) giver næsten helt frie rammer, inden for hvilke den enkelte pub kan placere sin åbningstid.

Afslutning

Mit ærinde her er ikke at fremme det ene eller andet synspunkt; jeg vil blot henlede opmærksomheden på denne interessante vinkel på emnet ammunitionsfremstilling under Første Verdenskrig.

Tak til Torstein Snorrason, som gjorde mig opmærksom på sammenhængen.

Kilder

1. The National Archives - Britain 1906-1918: Civilians & War 1914-1918.
2. The Defence of the Realm Act.
3. Licensing - a Brief History.
4. Lessons from history: Alcohol licensing.

Per Finsted